

MAGYAR HÍR- NAPILAP

I. Nemzeti Múzeum könyvtárának
BUDAPEST

XI. évfolyam, 253 (3117) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Katonai támogatásban részesítik a tengelyhatalmak Franciaország ellenállását?

Casablanca parancsnoka visszautasította a felkinált fegyverszünetet
Kanada is megszakította kapcsolatait Franciaországgal
Rommel ellentámadásra készül

Vichyből jelentik: (E. T.) Mértékadó körökből származó közlések szerint az északafrikai helyzetet hétfőn este így lehetett jellemezni: Marokkóban tovább tartanak a kemény harcok. Meglehetősen jelentékeny újabb csapatok szálltak partra, Ncgues tábornok, marokkói francia parancsnok a haderőt szilárdan kezében tartja, amit megerősít legutóbbi távirata is. Algirral a közvetlen összeköttetés megszakadt, mert az adóállomást az amerikaiak elfoglalták. Az ottani helyzetről nehéz tiszta képet alkotni. Vichyben még semmi fontosat nem tudnak az algiri fegyverszüneti megállapodás részleteiről. Nincsenek tisztában Darlan sorsával sem, mert főhadiszállását megszállták. Weygand tábornok, Északafrika egyik legjobb ismerője még Vichyben van. Az amerikai nagykövetség tagjainak elutazását, amelyet a Vichyben levő amerikai újságírók is követnek, még nem erősítették meg, úgy tudják azonban, hogy rövidesen sor kerül az elutazásra.

Megkezdte tevékenységét a „Jean Bart” francia páncélos hajó

Vichyből jelentik: (MTI) Az OFI jelenti, Casablanca célszerűségében a Jean Bart francia páncélos hadihajó megkezdte tevékenységét. A német zuhanóbombázók megjelenése előtt francia részről eddig csak a partvédelmi őregek és a torpedóvetők igyekeztek megakadályozni a szövetségesek támadásait. Casablanca komoly veszélyben van. A meglepetés hatása a támadóknak kedvez. Algirban a helyzet sokkal komolyabb, mint volt. Egyre súlyosabb a helyzete Orannak, bár a francia csapatok makacs ellenállást fejtenek ki. Tunisban a védősereg teljes készenlétben várja a beavatkozást. Rabatból közlik, hogy a franciák mindenütt folytatják makacs ellenállásukat és pontosan végrehajtják parancsnokaik utasítását. A francia és benszülött lakosság körében teljes a nyugalom és fegyvelm. A legújabb jelentések szerint Nahdia és Lisutey városa elkeseredett ellenállás után elesett. Az ellenség folytatja a partraszállási műveleteit Mogador, Agadir, Cebe és Saffi helységeknél. Oran és Philippeville helyzete egyre súlyosabb.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Né-

met Távirati Iroda jelenti: A londoni rádió jelentése szerint az északafrikai szövetséges haderők főhadiszállása kö-

Casablanca körül egyre hevesebbek a harcok

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Az angol rádió szerint Casablanca parancsnoka visszautasította a felkinált fegyverszünetet. A harcok újra megindultak és egyre hevesebben folynak.

Berlini jelentés szerint illetékes helyen ismét hangoztatják, hogy Francia-

ország ellenállását a tengelyhatalmak katonai segítségben részesítik.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Az angol hírszolgálat közlése szerint Kanada megszakította diplomáciai kapcsolatait Franciaországgal.

Tengerré vált az északegyiptomi sivatagi hadszíntér

Zürichből jelentik, hogy egész Észak-egyiptomban 40 órája felhőszakadászerűen esik az eső és nagy áradások vannak. A sivatag valósággal tengerré vált és még a tengerpartmenti gépkocsit is ellepte a víz. Emiatt Mont-

gomery csapatainak előnyomulása lassabb lett. Harcot jelentenek Sidi és Barrani környékéről és Halfaya szomszédságából is, de ugylátszik Rommel főerejét Hefayától nyugatra és délnyugatra vonta össze, ahol ellentámadásra

Franciaország elfogad minden segítséget, amit mások nyújtanak

Párizs. (MTI) Stefani jelenti: A párizsi német nagykövetség összebivták az olasz, német, valamint a háromhatalmi egyezmény államainak újságíróit, hogy tájékoztassák őket az északafrikai helyzetről. Jelen volt a sajtóértekezleten De Brinon nagykövet és a vichyi kormány nevében bejelentette, hogy Franciaország megszüntette a diplomáciai kapcsolatokat az Egyesült Államokkal. Hangoztatta, hogy Franciaország védekezni fog minden rendelkezésre álló eszközzel. Franciaország elfogad minden segítséget, amit mások nyújtanak. Megállapította, hogy a francia hadihajók is résztvesznek a harcokban.

Párizsból jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: A Doriot-féle francia néppárt gyűlésén a hallgatóság követelte, hogy tizenjének hadat Angliának és Amerikának.

Berlinből jelentik: (MTI) Illetékes helyen közlik: Franciaország ellenállá-

lása a tengely rokonszenvével és erkölcsi támogatásával jár.

Vichyből jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Az angol hírszolgálat washingtoni jelentése szerint Heye washingtoni nagykövetnek kiadták utlevelét. Az Egyesült Államok kikötőiben horgonyzó francia hajókat lefoglalták.

A spanyol közvélemény elítéli Roosevelttel lépését

Madrid. (MTI) Az Interinf jelenti: Az északamerikai események, amelyek közvetlen közelségükben fogva Spanyolország szempontjából nagyjelentőségűek, a spanyol lakosság ki-
lőpösen a véderő és a fallange köré-

ben egyöntetű elutasítást váltottak ki. Az angol-amerikai támadás következtében, amely bizonyos körülmények között Spanyolország függetlensége szempontjából veszélyes helyzetet teremt, a belpolitikai ellentétek

hátterbe szorultak. Spanyolországot most a fallange fegyvelmezetsége és a véderő nyugalma jellemzi. Várnak arra, hogy Franco döntsön és senki sem akar ennek elébevágni. A közvélemény nem lát bizonyítékot spanyolország nemzeti függetlenségi szempontjából az angol-amerikai nyilatkozatokban. Utalnak arra, hogy minden ilyen természetű megnyugtató ebben a háboruban az államok önállóságába kerül.

Összefoglaló helyzetkép a keleti arcvonalról

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: A nemzetközi tájékoztató iroda jelenti a keleti harcok helyzetéről: A Terek felső folyása mentén a szovjetnek a legutóbbi napokban gyorsan összeszedett nagyobb kötelékek bevetésével, barckocsik támogatásával sikerült megszállni utvonlatokat, amelyek a német csapatok ellátása szempontjából bizonyos jelentőséggel bírnak. Ezeket az utakat tegnap a német csapatok felszabadították és a bolsevisták tömegtámadásaival szemben is szilárdan megtartották. A szovjet légtér ismételt támadása nem bírta ezt a helyzetet megváltoztatni. A német gépek az ennek során kifejlesztett légincarnon 17 szovjet bombázógépet lőttek le, még mielőtt tamadni tudtak volna. Tegnap viharos jeges, szeles időjárás uralkodott. A szovjet ennek ellenére kétségbeesett támadásokkal kísérletezett. A támadókat elrejtette a hóvihar, amikor azonban 50 méternyire megközelítették a német állásokat, valamennyi német önműködőfegyver irtózatoss tűze fogadta őket és a támadás véresen omlott össze. A páncélos gránátosok és rohamosztagok a szovjet támadást visszavetették, messze túl kiindulási állásain és közben sok foglyot ejtettek.

Német kötelékek a Kaspi tengertől nyugatra levő ső-steppéken végrehajtott hadműveletekkel bekerítették egy bolsevista kozákezeredet és a szetszört ezred megmaradt részt, több mint 300 embert, lovaikkal és felszerelésükkel együtt elfogták. A német bombázók a bolsevisták utánpótlási forgalmát támadták és állandóan ellenőrzésük alatt tartották a Kaukázuson át vezető hágóutakat. A bolsevista utánpótlás erősen megsínyli a grozniji olajvidék elleni támadásokat is.

Tíz éves jubileumát is ünnepli Nagyváradon a szombathelyi Schola Cantorum

Werner Alajos, a kórus országoshírű karnagya
nyilatkozik a Magyar Lapok munkatársának

Nagyvárad. Saját tud. Már több ízben is hírt adtunk arról, hogy a szombathelyi Schola Cantorum, az országoshírű fiú és férfi vegyeskar november 23-án hangversenyt ad Nagyváradon a Székelyegyházban. A kitűnő kórus szereplése egybeesik az Országos Magyar Cecilia Egyesület megalakulásával és zárlóbontásával. A szombathelyi kórus a nagyváradi iskolai kórusok közreműködésével a Cecilia Egyesület alakuló díszgyűlésén is fel fog lépni.

A vendékszereplés előkészítésére a napokban Nagyváradra érkezett dr. Werner Lajos, a szombathelyi egyházmegye zeneigazgatója. Ittlétekor munkatársunk beszélgetést folytatott vele és megkérdezte, hogy szívesen jönnek-e Nagyváradra és Kolozsvárra? Dr. Werner Alajos a következőket mondotta munkatársunknak:

— A szombathelyi Schola Cantorum nemcsak azért alakult, hogy az egyházmegye zenei megújulásának magja és kovása legyen, hanem azért is, hogy apostolkodjon az igazi egyházi kórus-éneklés érdekében. Ha mi

valahová elmegyünk, azzal azt szeretnénk elérni, hogy ott megszerezzék a kórus-éneket és lehetőleg hamarosan megalakuljon egy hasonló Schola.

Arra a kérdésre, hogy mióta folytatják ezt az igazi apostolkodást, dr. Werner Alajos a következőket válaszolta:

— Kedves alkalom lesz a nagyváradi és kolozsvári vendékszereplés, hiszen ezen az őszön ünnepli a kórus fennállásának tizedik évfordulóját. Tíz évvel ezelőtt már javában szerveztünk és tanultunk, hogy az év utolsó napján a hálaadó istentiszteleten bemutathassuk tudásunk zsengéjét. Azóta hosszú idő telt el, az időt nemcsak a munka és a fáradtság jellemzi, hanem a siker is. A kórus hírneve szerte az országban, sőt a határokon túl is ismert. Csak a nehéz háborús helyzet akadályozott meg abban, hogy 1939-ben részt ne vegyünk a lausanne-i ünnepi héten, ahová a meghívót meg is kaptuk. Ha a nizzai Eucharisztikus Világkongresszust meg

Apolló Filmszínházban

Vaszary János ragyogó vigjátéka

Házasság

Főszerepben! Muráti Lili, Páger és Perényi

Belvárosi

Halálos csók!

Karádynak Halálos tavaszi felülmúló óriás sikerű filmje.
Jegyelvét d. e. 11-től 1-ig.

2 óras harsogó kacagás.

a Casinóban

Segítség! Örököltem

Főszereplői! Simor Erzs, Vaszary, Uray, Pethes, Lehotay

Megkezdte a képviselőház a belügyi tárca költségvetésének tárgyalását

A Magyar Megújulás Pártjának vezérszónoka a baloldali mozgalmak
letörését kéri

A MTL jelenti: A képviselőház megkezdte kedden az 1943. évi költségvetés tárgyalása során a belügyi tárca költségvetésének tárgyalását. Hunya'i Buzás Endre előadó a belügyi kormányzat szociális céljairól beszélve, hangzottatta, hogy a háborús idők még jobban előtérbe helyezik a szociális kérdést és ezzel szorosan összefügg belső arcvonásunk azilárságának kérdése is. A bürokrácia túltengéséről szóla hangzottatta, hogy ezen a téren nagy feladatok várnak a belügyi kormányzatra. A decentralizáció elindult a maga útján. A továbbiakban a közegészségügy továbbfejlesztésének szükségességét hangsúlyozta. A kormányzat nagy gondot fordít az anyaország és a visszatért területek kórházainak kibővítésére, a kórházi ágyak számának növelésére és általában a közegészségügyi berendezések továbbfejlesztésére.

Ezután Bakó László, a Magyar Megújulás Pártjának vezérszónoka beszélt. Hangzottatta, hogy a belső frontnak méltónak kell bizonyulnia honvédekhez. Saját kórházat sürgetett a rendőrség számára. Kérte a belügyminisztert, hogy a rendőrségnek nehézségek anyagi helyzetben segítsen és gyorsítsa meg a rendőrség előmenetelét. A rendőrséget át kell ezervezni katonai szervezetté és vezetőjét a testületből nevezétek ki. A csendőrségről szóla kijelentette, hogy az hivatalosa magaslatán áll. Kérte a belügyminisztert, hogy a legerélyesebben törje le a baloldali mozgalmat. Végül a Galiciából bevándorolt zsidók aknamunkájáról beszélt és letett a Ház asztalára

egy Délvidéken terjesztett zsidó röpcedulat. A költségvetést nem fogadja el. Utána a Magyar Élet Pártjának első vezérszónoka, Kossuth Pál beszélt, aki örömmel állapította meg, hogy a költségvetésben népiéleti és szociális célokra lényegesen többet fordítanak, mint a

korábbi években. Arról beszélt a továbbiakban, hogy a magyar nép dolgozó rétegeit gazdasági lehetőséghez kell juttatni. A jegyző íokar túlterheléséről szóla a községi jegyzők életéről megjegyezte, hogy arról egészen új Eötvös-regényt lehetne írni.

Megdöböntő részletek derültek ki a csecsemőgyilkossággal vádolt berettyószéplaki család bűnügyének tárgyalásán

Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradi törvényszék dr. vitéz Biró Barna-tanácsa kedden délelőtt tárgyalta a csecsemőgyilkossággal vádolt Nábosdi Ferenc és neje, valamint nevelt leányuk, Nagy Ida berettyószéplaki lakosok bűnügyét.

Nábosdi Ferenc, mint annakidején megírtuk, bűnös viszonyt folytatott nevelt leányával, Nagy Idával s ebből a viszonyból gyermek született. Minderről Nábosdiné is tudott s a vád szerint közösen elterített láb alól az ártatlan csecsemőt, hogy a család a szegénytől szabaduljon.

A keddi délelőtti főtárgyaláson előnek Nábosdi Ferencet hallgatták ki. Tagadta, hogy megfojtotta volna a csecsemőt. Amikor a gyermek megszületett — úgymond — ő egy mosdótálba he-

lyezte, hogy megfüröszse. Amikor kivette onnan, már alig volt benne élet: egyet sóhajtott és meghalt. Arra emlékszik, hogy a köldökzsinór a csecsemő nyaka köré volt csavarodva.

Utána Nábosdi Ferencet hallgatták ki. Nábosdi mindent tagad még azt is, hogy bármi köze lett volna a nevelt leányához. A továbbiakról, így a gyermek születéséről és megfojtásáról sem tud semmit.

A bíróság erre szembesítette Nábosdi Ferencet a feleségével a az a szemébe mondotta, hogy mindenről tudott.

Ezután Nagy Ida kihallgatására került sor. Nagy Ida azonban — akinek már reggel, míg társaival a folyosói padon a tárgyalás megkezdésére várakozott, epilepsziás rohamai voltak és a homlo-

kát meg is sebesítette — ismét rohamot kapott. A bíróság felfüggesztette a tárgyalást a Nagy Idát egy fegyőr kivette a folyosóra.

Mintegy tíz perc múlva újra bevezették a vádlottat, aki azonban továbbra is, a tárgyalás egész folyamán mintegy önkivületi állapotban volt. A bíróság ezért egyelőre mellőzte a kihallgatását a áttért a tanúkihallgatásokra.

Előnek Kólya Károly széplaki bizalmiférfiut hallgatták ki, aki megismételte a csendőrök előtt tett vallomását, mely megerősíti a vádat és hangzottatta, hogy a csendőrök nem bántalmazták.

Ezután a nyomozást végző csendőrtiszt helyettes és a két csendőr kihallgatására került sor, akik ekkor alatt vallottak Nagy Ida ellen.

Dr. Turnonszky Sándor és dr. Basa György védők a vádlottak szabadlábra helyezését kérték, amit a bíróság elutasított. A bíróság ezután visszavonult, majd kihirdette határozatát, mely szerint a főtárgyalást bizonyítás kiegészítése céljából elnapolta.

A lakoma vége...

Fejedelmi ebéd, mely a törvénszéken végződött

Nagyvárad. Saját tud. Érdekes ügyben hozott ítéletet a nagyváradi törvénszék dr. Rozslyay egyesbírája.

Szikszay István jádremeteli panzió tulajdonosnál előkelő nagyváradi társaság jelentette be magát az elmúlt nyáron, július 13-án. A 12 tagú társaság egyik tagja távbeszélőn rendelt ebédet. Szikszay, amint az természetes és érthető is, mindenképpen ki akart tenni magát, s miután Jádremetén nem lehet különleges dolgokat kapni, külön ezért beutazott Nagyváradra, s bevásárolta a szükséges dolgokat. A lakoma vége azonban az lett, hogy a törvényt feljelentette Szikszayt, mert a megállapított 240 pengős árnál magasabb összeget, 380 pengőt kért személyenként az ebédért.

Kihallgatása során Szikszay azzal védekezett, hogy ő az előkelő társaságnak nem mindennapi ebédet szolgált fel. Egész éjszaka dolgozott, töltötte a hurkát, kolbászt, az ebédet pedig nem adagolta, hanem tálban szolgált a felső kívánatra újra megtöltötte a tálakat. Ő az ebédet nem keresett semmit, csak a kész kiadásokat fizettette meg.

A bíróság egyrendbeli, folytatólagoosan elkövetett ártatlanság miatt 100 pengő pénzbüntetésre ítélte Szikszay Istvánt, de azonnal rehabilitálta is, úgy hogy a büntetés nem von maga után semmiféle jogi következményt.

Teljes erejével és nagy elszántsággal védekeznek a francia haderő

Marokkó több pontján visszaverték az amerikai csapatokat. Több amerikai gyorsnászádót elsüllyesztettek

Berlin. (MTI.): Illetékes helyen közlik, hogy az észak-afrikai eseményeket hideg nyugalommal kísérik. A francia terület ellen végrehajtott támadás következtében előállt kérdéskomplexum Franciaországnak a tengelyhez való kapcsolatait érintő probléma.

London. (Bud. Tud.): Ujabb brit haderők vannak úton Észak-Afrika felé.

Algír. (MTI.): Az OFI jelenti: Hétfőn újabb amerikai csapatok szálltak partra Algírban. A francia rendőrség biztosítja közrendet.

Bern. (Bud. Tud.): Londonban felállították a szövetséges főparancsnokságot.

Vichy. (MTI.): Az OFI jelenti: A hétfő délelőtti hírekkel ellentétben még nem irták alá Algírban a fegyverszüneti egyezményt. Az erre vonatkozó tárgyalások még folynak.

Róma. (MTI.): A Stefani Iroda jelenti: Egy angol torpedóromboló a Földközi-tengerről jövet, sebesültekkel befutott a gibraltári kikötőbe.

Heves harcok folynak az egész marokkói part mentén

Vichy. (MTI.): A Német Távírti Iroda jelenti: Orán vidékén a parti ütegek még sértetlenek. A kikötőben nyugalom van. Az amerikai csapatok Saint Sloudtól nyugatra és Valmytól délre állanak. Elérték Ferregeau legszélső övezetét. Arzel mellett a partraszállások tovább folynak. Marokkóban a francia csapatok harci tevékenysége még nem esőkkent.

Vichy. (MTI.): A NTI jelenti: Mint a francia rádió közli, Marokkóban a helyzet rosszabbodott. Mehdia városa elesett. Cassablancától 7 kilométernyire keletre heves harcok folynak. Itt foglyokat is ejtettünk Orán ellenáll.

Vichy. (MTI.): Az OFI jelenti: Oránban a helyzet komoly. Hétfőn délutánig azonban az amerikai csapatok jelentős sikereket nem értek el. Rabatban ezután helyén maradt. Fedalahnál nagyobb csapatokat tettek partra. Itt heves harcok folynak. Hasonló a helyzet Safiben. A Casablancából kifutott francia hajóraj erősebb ellenféllel került szembe. Algír bombázásának 15 halottja és ötven sebesültje van. Néhány ház elpusztult.

Marokkó szultánja az amerikaiak elleni harcra szólította fel az arabokat

Etsszabon. (MTI.): A Német Távírti Iroda jelenti: Tangerből jelentik: A marokkói rádióban a marokkói szultán felhívást intézett valamennyi mohamedánhoz. Felszólította őket, maradjanak hűek Franciaországhoz és vegyenek részt Marokkó megvédésében.

Sevilla. (MTI.): A Német Távírti Iroda jelenti: A rabati francia marokkói rádió közli, hogy amerikai repülők bombázták Casablanca kikötőjét. Marokkó szultánja nem volt hajlandó Rabatot elhagyni és kiáltványában az arab lakosságot ellenállásra szólította fel az amerikaiak ellen. A francia parti tüzérség Magador mellett elsüllyesztett két nagy amerikai partraszállító csónakot. A francia front harcok légió tagjai fegyvert fogtak és Casablanca környékén harcoltak a betolakodók ellen. Tuniszban teljes a nyugalom, de ott is ellenállásra készülnek.

Vichy. (MTI.): OFI jelenti: Marokkóban az ellenség hétfőn délelőtt elfoglalta Mesiát. Délben egy óraker három helyen egy zászlóaljnyi oszlop támadta meg Cassablancát. A harcok

jelenleg a várostól hét kilométerre keletre folynak. A Földközi-tengeren elsüllyesztettek néhány amerikai gyorsnászádót. Francia csapatok foglyokat is ejtettek.

Róma. (MTI.): Stefani jelenti: A francia észak-afrikai helyzetről beérkezett jelentés szerint Marokkóban az ellenállás tovább tart. A francia csapatok ellentámadást indítottak meg. Cassablanca magasságában tengeri ütközet folyik. Orán körzetében újabb partraszállások történtek. Hivatalos amerikai beismerés szerint egy csapatokkal megrakott hajót megtorpedóztak. A partiütegek elsüllyesztettek két angol torpedónászádót és egy amerikai rombolót. Vichyben hi-

vatalosan közölték, hogy Cassablanca kikötőjét súlyos bombázás érte. A tengerészeti veszteségek komolyak. Orán várost teljesen bekerítették. Ellentámadás folyamatban van. A francia hajóhad erőlyesen részt vesz a küzdelemben. Két ellenséges korvettet elsüllyesztettek.

Vichy. (MTI.): Az OFI jelenti: Legutóbbi hírek szerint Marokkóban a helyzet a következő: Port Lyautey helyőrségének ellentámadása során sikerült visszaszorítani az ellenséget. Kiszabadították a fogságba esett francia katonákat és újra ellenőrzés alá vették a Rabatba vezető vasutat és közutat. Sebától északra mintegy ezer főnyi ellenséges csapatnak sikerült partraszállni. Csapataink elindultak, hogy megütközzenek a partraszállt ellenséges csapatokkal. Fezbe csapaterősítések indultak azoknak az amerikai csapatoknak visszaverésére, amelyek Sedalánál hídfőt alkottak. Marokkó valamennyi városában nyugalom uralkodik. Jelentések szerint újabb amerikai csapatok szálltak partra.

Algír. (MTI.): OFI jelenti: Orán körül szörnyű harcok folynak. A város körül az amerikai csapatok gyűrűje összéb szorult. Az amerikai csapatok elfoglalták a seniai repülőteret. Ezzel szemben Mers el Kadir még mindig a francia csapatok kezében van. Hétfőn délután parti ütegek visszavertek két amerikai hadihajót.

Egyiptomban az esős időszak áthúzta az angol lerohanási terveket

16 ellenséges hajót süllyesztettek el a német tengeralattjárók 103 ezer tonna ürtartalommal

Helsinki. (MTI.): A Német Távírti Iroda jelenti: Az egyik finn lap washingtoni tudósítója közli Litvinov alábbi nyilatkozatát: Az áthelyezésekre nézve Kuybisevből semmiféle nyilatkozatot nem kaptam. Saját jelfogásom szerint

kívánatos, hogy Majszky barátomat valamely jelölésérteljes helyre állítsák, mielőtt helyzete Londonban tarthatatlanná válna. Majszky egyik legjobb diplomatánk. Nézete szerint Majszky sem tudja magát sokáig tartani Londonban

Felhőszakadások akadályozzák Montgomery hadmozdulatait

Berlin. (MTI.): A NTI jelenti: Az egyiptomi helyzetről a következőket jelentik: Egyiptomban beállt az esős időszak. A felhőszakadások a hadműveleteket akadályozza és a légiőrbetetését is lehetetlenné teszi. A VIII. angol hadsereg kísérlete, hogy páncélos erőkkel és gyalogsággal Sidi el Barranitól keletre lerohanja utóvédállásainkat meghiúsult. Nem sikerült egy angol hadosztály bekeríteni hadművelete sem. A jelenlegi időjárás tartamára az angolok kénytelenek a parti országuton maradni, mert az iszapos sivatagon alig mozoghatnak. Kétségtelen, hogy Montgomery a megmaradt erőket nem tudja széles arcvonalon kifejteni.

Berlin. (MTI.): A NTI jelenti: Német harci gépek november 9-én Marsa Matruh térségében meglepetésszerű

támadásokat intéztek angol páncélos oszlopok ellen. Telitalálattal négy páncélosit megsemmisítettek. Több járművet megrongáltak.

Északegyiptomban nagy veszteségeket szenvedtek a támadó angol egységek

Berlin. (MTI.): A Német Távírti Iroda jelenti: Északegyiptomban az erős brit nyomás tovább tart. Az ellenségnek nyugati és északi irányban megkísérelt előretörései meghiúsultak. Az ellenség kísérlet során nagy veszteségeket szenvedett. Német repülők sok brit harci gépet megsemmisítettek. A Kaukázus nyugati részében az eső és hóviharak ellenére, a német előretörések sikerre vezettek. Tuapszetől északra ellenséges erőket harapófogóba zártunk és többnapos harcokban megsemmisítet-

Magyar asszonyok honvédeinkért

Megemlékeztünk már arról, hogy az Erdélyi Párt Női-szakosztálya elhatározta, hogy a harctéren küzdő honvédeink részére szeretetsomagokat küld ki a Vörös Kereszt útján. A legutóbbi értekezleten elhatározták, fölhevást intéznek az összes társadalmi egyesületek vezetőihez, hogy kapcsolódjanak bele e nemes munkába és pártállás nélkül teljesítsék hazafiúi kötelességüket. Rövidesen elkészülnek a gyűjtő-ívek. Asszonyok és leányok serege járja be a várost, hogy összegyűjtse azokat az adományokat, amelyek csomagolásra alkalmasak, amelyeket a Vörös Kereszt engedélyez és továbbít a harcterekre. Mi, akik idehaza nyugodtan, békében készülünk a karácsony megünneplésére, mondja a Magyar Asszonyok felhívása, gondoljunk azokra, akik messze 1000 kilométeres távolságokban orosz harcműködőkön töltik el a karácsony ünnepét. Az ő őrtállásuk a mi békességünk. Akihez nem jut el a kérő szavunk, azok a Magyar Házban, Sáll Ferenc utca 9. szám alá juttassák el adományukat.

Adományok lehetnek: cigaretta, szivar, dohány, cukorkák, csokoládé, kétszersült, keksz, likőr, rum, pálinkák, érnelegítők, ingek, harisnyák, törülközők, borotva felszerelések, kisebb telepes rádiók, kártyák, dominók, stb. apróságok. Hisszük, hogy magyar asszonyaink és leányaink felhívása ismét meg fogja találni az utat a szívekhez.

tünk. Húsz kiserődöt elfoglaltunk és nagyszámu nehéz gyalogági fegyvert zsákmányoltunk.

Német és olasz harci gépek kötelek napok óta éjjel-nappal támadták az algéri vizektől északra haladó brit-amerikai hadi- és szállítóhajókat. Eddig jelentés szerint 6 hadihajót és 4 szállítóhajót eltaláltak. A Földközi-tenger nyugati részén egy német tengeralattjáró megtorpedózott egy angol cirkálót.

Berlin. (MTI.): A NTI jelenti a Führer főhadiszállásáról. A véderő főparancsnoksága közli:

Német repülők a Csatorna mentén 12 ellenséges gépet lőtték le. Az ellenség a francia vizeken és a német öböl felett hét gépet veszített. Német tengeralattjárók újabb sikereket értek el biztosított hajókaravánok és magános hajók elleni harcukban. Az Atlanti-óceán északi részén, a Karibi-tengeren. Trinidad közelében és a Fokváros vizein 16 ellenséges hajót süllyesztettek el 103.000 tonnával. Két hajót torpedótalálattal súlyosan megrongáltak. Több elsüllyesztett amerikai hajó az amerikai csapatok afrikai utánpótlásával volt megrakva és repülőgépek alkatrészeket, löszert és egyéb hadianyagot szállított

József Ferenc főherceg nyitotta meg a Baross Szövetség ruházati iparosainak divatbemutatóját

Nagyvárad. Saját tud. A Baross Szövetség tagavató diszgyűléssel kapcsolatban rendezte meg a Szövetség ruházati iparosainak szakosztálya immár hagyományossá vált divatbemutatóját. A divatbemutató a ruházati iparosok legszebb kreációjukat vonultatták fel. A székház terméit izléselesen feldisznítotték ez alkalomra. A kiállított anyag mind izlés, mind ötletesség tekintetében a legsikerültebbnek mondható. Megállapítható, hogy Nagyvárad ruházati iparosai bármely

más város iparosaival felvehetik a versenyt.

A divatbemutatót a diszgyűlés előtt fél 11 órakor nyitotta meg József Ferenc főherceg, aki dr. Schriffert Béla apostoli kormányzói helynök kíséretében érkezett meg a Baross Szövetség Székházába. Megjelent az ünnepélyes megnyitáson dr. Soós István polgármester is. A főherceg a legnagyobb elragadtatással nyilatkozott a kiállított tárgyakról és maga is vásárolt egy szép asztalterítőt.

a kiállítás végéig díszítse a cég sátrát.

Nem is kell mondani, hogy mennyi irigykedő, de egyben elismerő szóbeszéd tárgya lett az Élő Vilmosné divatbemutató sátra. Ugyanakkor bebizonyította a cég a magyar keresztény kereskedő jó ízlését és finom érzékét.

LAKATOS ISTVÁN szücs üzlete Széchenyi-tér 6.

A Baross szövetség székházában rendezték meg a keresztény ruházati kereskedők és iparosok divatbemutatóját. A divatbemutató megtekintésére megjelentek őszinte elismerésüket fejezték ki Lakatos István szücs-mesternek. A kiállított gyönyörű bundák, kepek és szörmeárúk minősége igazolta, hogy a mai keresztény iparos életerős és életképes arra, hogy a vevő közönség finom ízlését megelégedéssel kielégítse.

FIEDLER divatszalon Szilágyi Dezső-utca 12.

Nagyvárad legrégebbi divatszalonja, amely régi, jó hírnévnek örvend.

A Baross székházában rendezett divatbemutatót újabb szenzációt kellett gyönyörű modelljeivel, közöttük a zöld és a fekete kosztüm kék rózával.

izléselesen készült barna kabát nercvel, továbbá a vildszinü angol ruha rojtos zsebekkel.

A kiállítás darabjai mind a szalon saját kreatiója és ezzel ismét bizonyítékát adta, hogy méltó régi, jó hírnevéhez.

A kiállított modell után megrendelések eszközölhetők a cég szalonjában.

A fekete gyöngyös ruha a főherceg külön dicséretét érdemelte ki, amely a szalon büszkesége volt.

ZÁMBÓ SÁNDORNÉ nődivat szalonja Rákóczi-út 11.

A Baross Szövetség székházában megtartott divatbemutatót résztvevői között feltűnt a sleppes tehérmenyasszonyi ruha, amit minden fiatal férjhez meendő hölgynek úgy megtekintés, mint megrendelésre melegen figyelmébe ajánljuk. A többi kiállított tárgyak is a főherceg nagy elismerését érdemelték ki.

A kiállított között voltak még Szalay János férfi kalapgyáros. Bazár épület, Riskó Béla férfi divat kereskedő Rákóczi ut, Nagy Lajos egyenruha szabó Mezey Mihály-utca, Nagy Rózi női divat kereskedő Rákóczi-út, Tóth Jolán női fehérnemű készítő, Bartha Károly-utca, Puskás Lajos bőrkabát kereskedő Hlatky Endre utca, Kovács Antal uri szabó Hlatky-utca, Szabó József uri szabó Hlatky Endre-utca, Szabó József cipész Teleki-utca, Kovácsné fűző-szalon, Nilgész-telep.

Kik vettek részt a divatbemutatón?

HEDRICH SZALON

Rákóczi-út 17.

A Baross Szövetség divatkiállításán kétség nélkül legszebb sátor volt a Hedrich szaloné. Gyönyörű és izlésező női fehérneműk, ruhák, elegáns ponyvoldák, önkéntelenül is felhívták a szemlélő figyelmét.

A Hedrich szalon által kiállított eredeti modellek bebizonyították a cég jó ízlését, amelynek sok irigykedő utóhangja lesz, de, egyszersmind elismerés is fogja koronázni munkáját.

HALÁSZ IMRE szücs

Kazinczy-utca 4. Színház mellett.

A téli időjárás beállta előtt a Baross Szövetség székházában megtartott divatbemutatót látjuk, Halász szörmekereskedő kiállított gyönyörű kivitelű szörme árúkat. Izlésező bundák, kepek, belépők és ezüst rózákból összeállított tárgyakra a főherceg figyelmét külön felhívták, amit a főherceg külön kitüntetéssel a cég tulajdonosával folytatott hosszabb beszélgetéssel és érdeklődéssel a beszerzésekről és a keresztény szörmeipar fellendüléséről.

A cég garancia a finom és izlésező munkák előállítására.

A Baross Szövetség székházában rendezett divatbemutatót

MÁGORYNÉ KATONA BÖSKE

Szilágyi Dezső-utca 5.

szalonjából kiállított ruhái és kabátja saját magát reklamirozza.

ESZTI kalapszalon

Rákóczi-út, Széchenyi-tér sarok.

Egyedüli keresztény szalon, amely a Baross székházában megtartott divatbemutatót gyönyörködtette a megjelenőket szebbnél-szebb, izlésező felülmúlhatatlan, divatban utólréhetetlen modelljeivel.

A szalon rövid fennállása óta már bebizonyította, hogy a keresztény ipar is ki tudja elégíteni Nagyvárad kilinomodott ízlését és garancia a cég jó és izlésező árak forgalombahozatalára.

FÖLDESSY SÁNDORNÉ

divatszalonja

Bémer-tér 9.

Egyedüli magyaros ruha divatbemutató, mely a maga nemében kivételes figyelmet kellett a megjelentek között.

A főherceg a remek munkát megdicsérette és külön kitüntette a kreatív tervezőjét, Földessy Irént. Földessy Sándornénak külön nyilvánította elis-

merését a gyönyörű iparművészeti munkáért.

A magyaros ruhásmutatót egy sűrű színárnyalatu díszmagyar ruha, valamint a magyar motívumú fekete selyem ruha kellett általános felhívást.

Nem a reklám, hanem a külföldön szerzett tudás, amit magával hozott Földessy Irén a szalon fiatal és tehetséges jó ízlésű tulajdonosnője, biztosítja a rövid idő óta fennálló üzlet megkülönböztetett sikerét.

"KROKODIL" CSATÓ FERENC

bőr és bőrdíszmű kereskedő

Rákóczi-út 12.

Bőr és bőrdíszmű árúban a legszebbet és legjobbat állította ki a Baross szövetség székházában megtartott divatbemutatót a "Krokodil" cég tulajdonosa Csató Ferenc.

Régi jó hírnevét most is igazolta a cég a dacára a nehéz beszerzési viszonyoknak, erejét felülmúlva is igyekszik a cég a legjobbat és legszebbet előállítani a vevő közönségnek.

D. NAGY TESTVÉREK

textilkereskedése

Rákóczi-út 4.

A legjobban szembetűnik a Baross székházában megrendezett divatkiállításán a Nagy Testvérek textil sátra.

Ma, amikor egy fiatal kezdő textilkereskedő szebbnél-szebb és jobbnál-jobb textil árut tud a keresztény társadalom részére bemutatni, jele annak, hogy a keresztény kereskedelem él és virul.

Nagy hozzáértéssel és ambícióval rendezte meg a cég egyik tagja a divatbemutató teremben felállított sátrat, amelyből kitűkrözni látja a szemlélő az ízlést és a keresztény fiatal kezdő kereskedő szakképzettségét. A főherceg is látva mindezt, legnagyobb elismerését fejezte ki a Nagy Testvéreknek.

ÉLŐ VILMOSNÉ nődivat-

kereskedő

Rákóczi-út 13.

Új és fiatal kezdő kereskedővel találkozunk a Baross székházában megrendezett divatbemutatót.

A kiállított között is a szerencsés kitüntetés az Élő Vilmosné sátra kapta. A főherceg rövid beszélgetést folytatott a cég tulajdonosával és elismerése jeléül rögtön megvásárolta a főherceg asszony részére a kiállított tárgyak közül a cég legszebb darabját, egy gyönyörű himzett asztalterítőt, azzal a kikötéssel, hogy a tárgy

Értékes előadást tartott dr. Barcsay Károly főügyész az ifjusági mozgalmak együttműködéséről

Közös erővel a közös célkitűzések érdekében: ez a siker leltétele

Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap este 6 órakor kezdődött meg az olasz református templomban a Keresztény Ifjusági Egyesületek Világszövetségének imaháza. Az első napon dr. Ecsedy Aladár tihitófalu lelkész magyarított bibliát, míg az ünnepi előadást Finta Gerő leánygimnáziumi igazgató tartotta.

Hétfőn, az imaház második napján, melyet a református polgári leányiskola dísztermében rendeztek meg, Papp László intézeti lelkész tartott nagyfelkészültségű és mindvégig lebilincselő bibliamagyarozatot, majd Barcsay vm. főügyész beszélt a református ifjusági munkáról.

Dr. Barcsay Károly előadásának bevezetőjében az ifjusági mozgalmak nagy nemzeti és általános emberi nevelői jelentőségére mutatott rá. „Mikor a református fiú- és leányegyesületek és a katolikus fiú- és leányegyesületek munkáját nézem, akkor önkéntelenül is eszembe jut, hogy a Körös is, a Tisza is, mint külön folyók, külön haladnak egy darabig. Mikor a Körös beleömlik a Tiszába, akkor meg is szünik Körös lenni, a Tisza sem egészen az a Tisza, ami eddig volt, hanem egy kicsit már Körös is. A Tisza beömlése után a Duna sem olyan, mint azelőtt volt, hanem egy kicsit már Tisza is. Külön-külön folyók voltak. Egyé folyva jött létre a folyam, amely aztán feltartóztathatatlannul hampolyog célja felé.”

Beszélt azután dr. Barcsay Károly az ifjusági egyesületek célkitűzéseiről, amelyet a magyar cserkészlet jelszavával határozott meg: emberebb embert és ma-

gyarabb magyart. Válaszra az ifjuságra váró feladatokat. A feladatok útját már eddig is kiváló alkotások jelölték. Ebben az irányban kell haladni tovább. Marokán ezekkel jellemelt azután az igaz keresztény magyar ifjút:

— Tudja, hogy miért él, szereti és élvezi a munkát, dolgoz magyar és gyakorlati keresztény. Kegyelettel néz a történelemre és a hagyományokra, de van cselekvő, szívós energiája, százaszora újra kezdeni tudó makacssága. Le tudja vetni a középeurópai nagyvárosok ekeletes nemzetközi szellemét, lenézi a féltelen önzést és kíméletlenül előretörő egyéni érvényesülést, viszont számúzi az a nyugtalan, gyökértelen, beteges szellemet, amely ideges kapkodással nyul minden után, ami haladás és forradalom köpenyébe burkolózva nemzetközi tolvajnyelven emlegette történelmi nagyjainkat, kinevette a hazafias érzést, gúnyolta nemzeti kincsünket, falunkat, parasztunkat, a tekintélyt és a becsületet és végül is kicsavarta a fegyvert a magyar katona kezéből. Nem követi az új úton járó magyar református ifjút a mások típusát sem, amelyik állónérrel zsínoros köpenyében hangoskodó magyar volt, ameddig a kurucvilág dicsőségén álmodozva, bús bölényként andalgva a fehér asztalra borult, esdródott a magyar örvény felé.

Beszélt azután a feladatokról és lehetőségekről, majd az Istenbe vetett feltétlen bizalomról szólott befejezőképpen, amely bizalom a legnagyobb megpróbáltatásokban is szilárd fogópont számunkra.

Franciaország döntő történelmi órája

Irta: Polyák István

Nem vagyunk hivatottak arra, hogy Petain tébornagy-államfő és a disszidens mozgalom hazafiságát mérlegre tegyük és esetleg a magunk szempontjait, vágyálmait belemagyarozva, elfoglalt és minden tárgyi alapot nélkülöző kijelentésekre ragadtassuk magunkat. A kérdéshez olyan emelkedett szellemben kell foglalkoznunk, amilyen nagy a kockára vetett értékek fontossága. Mindenesetre külön kell választanunk ezektől a kérdésektől a stratégiai szempontot, amely mindnyájunk számára igen nagy jelentőséggel bír. Szükségtelen hangsúlyozni ugyanis azt, hogy az angol-amerikai lépés Németország és szövetségesei ellen irányul. Az angol-amerikai célkitűzéseket igen világosan fogalmazta meg Császár Béla, lapunk fővárosi munkatársa:

„Az angolszász hadvezetés célja világos: kezébe akarja kapartítani Francia-Eszak-Afrikát, hogy nyugat felől is támadást intézhessen Libia ellen, másrészt, hogy további megszerendő céljai érdekében alkalmas hadműveleti terepre tegyen szert, harmadszor pedig kiéleztesse a megemészelt Franciaországot.

Már a békeidőben is, a fegyverszünet megkötése óta pedig fokozottabban Algir és Marokkó látta el elsőrendű élelmiszerekkel az anyaországot. A 110 éve francia Algir valóságos éléskamrája a vichyi Franciaországnak: búzát, bort, különféle zöldségműveket, gyümölcsféléket, továbbá fontos nyersanyagokat szállított a Földközi-tenger túl fekvő anyaországnak. Az algiri országrésznek volt köszönhető, hogy odaát a kenyéradagot fenn lehetett tartani a mostani színvonalán (naponta 275 gramm), hogy a francia nagyvárosok zölség-szükségletét nap-nap után kielégítően elláthatták a francia vidék megcsappant termelése ellenére is.

Marokkó ugyancsak sok búzát, árpat, kukoricát, stb. szállított a tengeren túlra, a francia területre. Ez a védnökségi tartomány ugyan csak mintegy 30 éve tartozik Franciaországhoz, de termelését a kolonizáló franciák már ez alatt az aránylag rövid idő alatt is pompásan fellendítették.

A együttvéve mintegy 14 milliós lakossága és közel 3 millió négyzetkilométer kiterjedésű Algir és Marokkó legértékesebb darabjai az afrikai s általában egész — már eléggé megcsappant — francia gyarmatbirodalomnak. De stratégiaiailag is rendkívül fontos területek, ellenőrzik — főként Tunisszal együtt — az egész Földközi tenger nyugati részét. Érthető, ha Vichy és a franciák gazdasági és harcoszati szempontból egyaránt körömszakádtáig ragaszkodnak hozzájuk s ha Szíriát, Madagaszkárt csak tetséklássék védtek, itt az utolsó töltényig harcolnak”.

Az északafrikai partraszállásnak azonban a stratégiai következmények és célokon túl sokkal nagyobb jelentősége is van. Az eseményekről és azok tömeglélektani kihatásairól még korai beszélni. Titkok meglepések és váratlan fordulatok előtt állunk. Nem tagadjuk, hogy a mi bensonkben is megindult a különféle gondolatok rajzása. Mennyivel inkább áll ez a francia népre, amely egyrészt közvet-

lenül érintkezésben áll a nagy eseményekkel s amelynek reagálását olyan emlékek befolyásolják, mint a nagy összeomlás, a fegyverszünet, a német nagylelkűség számtalan kisebb és nagyobb jele, a disszidens mozgalom próbálkozásai, az angol orvtámadások Oran és Dakar ellen, az angol légitámadások francia városok lakosai ellen; a német tartózkodás a francia belügyek és részben a külügyek iránt is, a hadifoglyok sorsa, a németországi munkavállalók tapasztalatai. A francia magtartásra egyelőre Petain válasza irányadó — az a válasz, amelyet Rooseveltnek adott. Bár a napi híradásokban már megjelent, érdemes ismételtlen is átolvasni és átelmélni, mert történelmi dokumentum és nagy fordulatok kiindulópontja is lehet. Lehetetlen, hogy meg ne kapjon öszinte, határozott, felsőséges nyugalommal és a legnemesebb felelősségtudattal telített hangja:

„Megdöbbenéssel és szomorúsággal vettem tudomást az éjszaka arról a támadásról, amelyet az Ön csapatai Észak-Afrika ellen intéztek.

Olvastam üzenetét. Abban olyan ürügyekre hivatkozik, amelyeket semmi sem igazol. Ellenségeinek olyan szándékokat tulajdonít, amelyek sohasem nyilvánultak meg tetteikben.

Mindig kijelenttem, hogy védeni fogjuk gyarmatbirodalmunkat, ha

támadás éri. Ön tudja azt is, hogy gyarmatbirodalmunkat meg akarjuk védelmezni minden támadóval szemben, bárki legyen is az. Tudta azt is, hogy szavamot megtartom.

A minket ért szércsétlenségben, amikor fegyverszünetet kértem, megóvtam gyarmatbirodalmunkat. És most Ön az, aki olyan országnak a nevében, amelyhez annyi emlék és annyi kötelek fűz minket, ilyen kegyellen kezdeményezéshez nyult.

Franciaország léte és becsülete kockára van téve. Megtámadtak minket. Védni fogjuk magunkat: ezt a parancsot adom”.

De kemény is ez az üzenet. Roosevelt állításait igazolatlan ürügyeknek minősíti. Az ellenségnek tulajdonított szándékokat viszont a tényekkel ellentéteseknek mondja. A lélek szenvedéseinek mélységei nyilván meg azokban a szavakban, amelyekkel az Egyesült Államok és Franciaország emlékeire és kötelekeire hivatkozik a marsall Roosevelt „kegyetlen kezdeményezésével” szemben.

Franciaország léte és becsülete forog kockán. Itt az ősz államfő a fegyverszünetre, a németekre és az észak-afrikai gyarmatbirtok elvesztésének következményeire gondolt.

Bárhogyan is mérlegeljük a történeteket, az angolszász lépés fordulópontot jelent Franciaország történelmében. S itt elsősorban Franciaország

európai helyzetére, az angol-francia és a német-francia viszonyra kell gondolni. Az angol-francia barátság az entente-cordiale nem olyan nagyvonalú régi, 1904 áprilisában írták alá azt a kétségtelenül nagyjelentőségű egyezményt, amelynek alapjait az 1901-ben trónralépő VII. Edward rakta le s amelynek aláírói Delcassé francia külügyminiszter és Landsdowne angol külügyi államtitkár voltak. Ezt az egyezményt azonban kínos válságok előzték meg. Elég arra gondolni, hogy VII. Edward, aki először adta fel a százados „splendid isolation” elvét, sokáig habozott a szövetségesek megválasztásában.

A német-francia ellentétnek is százados hagyományai vannak, azonban századok sebeit is meg tudják gyógyítani a nagy események, ha alkalmas időben nagy államférfiak jövőbelátók és nagylelkűek tudnak lenni. Petain ma kétségtelenül megtestesítője a francia léleknek. Mögötte áll minden igaz francia. Méltósággal és a nagy idők szellemének megfelelő emelkedettséggel képviseli a francia érdekeket. A másik oldalon szintén a népi mélységek kitárulásának jelenségét figyelhetjük meg. Döntő órában nagy események, nagy fordulatok érnek. Ilyenkor a nép, s akik azt igazán képviselik, nagyok tudnak lenni magatartásukban és határozataikban.

Hangsúlyozzuk: meglepetéseket és fordulatokat nem lehet előre látni, még kevésbé megjósolni. Sem a derűlátás, sem a borúlátás nem igazolt. A tényeket azonban lehet, sőt kell is mérlegelni, mert bennük kétségtelen igazságok és hamisságok nyilvánulnak meg.

Dr. Kuzmich Gábor postavezérigazgató résztvett a műszaki tanfolyam megnyitásán

Ötven fiatal fiu készül katonás fegyvellemel a postai üzemi tisztviselői pályára

Nagyvárad. Saját tud. Kedden délután tíz órakor nyílt meg a postavezérigazgató előadói termében az üzemi tisztviselők utánpótlása céljából létesített tanfolyam. Az ünnepélyes megnyitáson a vezérigazgató részéről megjelentek dr. Kuzmich Gábor postavezérigazgató, dr. Rácz Alfonz postafőigazgató, Huber Oszkár postavezérigazgató, dr. Pázmány Ödön postavezérigazgató és dr. Vidócs József postantantósos valamint Nagyvárad egyházi, katonai és polgári előkelőségei és a helyi postavezérigazgató vezető tisztviselői. Es ott ültek, padsorokban a most megnyílt tanfolyam növendékei, ötven 15-17 éves fiu.

A Magyar Hírszék egy elhangzása után dr. Erdélyi Géza nagyváradai postafőigazgató udvozolta a vendégeket, majd előadta, hogy a postavezérigazgató az üzemi tisztviselői kar utánpótlását ohajtja biztosítani ezzel a tanfolyammal. A növendékek, akiket felvételi vizsgával vettek fel a jelentkezések közül, a 10 hónapos tanfolyam sikeres elvégzése után, különböző postahivatalokhoz nyernek beosztást.

A tanfolyam elméleti és gyakorlati oktatást nyújt, gondoskodik a növendékek testi és lelki továbbképzéséről és nevelő szorakozásokról sem feledkezik meg, az intézet szigoruan katonás fegyvellemel keretein belül. A növendékek otthonának berendezései

olyan környezetet teremtenek számukra, amely alkalmas lesz a családi kör melegének pótlására. Általában minden lehetőséget megad az intézmény ahhoz, hogy a mai fiatal növendékekből jellemes, hivatásukat híven teljesítő, hazafias lelkű és katonás szellemű postai hivatalnokok váljanak. Dr. Erdélyi Géza postafőigazgató végül engedélyt kért a vezérigazgatótól a tanfolyam megnyitására.

Utána Szendrői Pál postavezérigazgató, a tanfolyam vezetője intézett buzdító beszédet a növendékekhez, rámutatott a feladatokra és kötelességekre, amelyek rájuk várnak s hangsúlyozta, hogy az intézet vezetősége részéről semmi hibát el nem nező szigor, de egyuttal atyai jóindulat fog megnyilvánulni velük szemben.

A növendékek ezután ünnepélyes fogadalmat tettek, majd Kuzmich Gábor vezérigazgató intézett beszédet hozzájuk. Hangsúlyozta, hogy nehéz hivatás teljesítésére vállalkozni, mert a posta az állam idegrendszerének hálózata, a posta megszakítás nélkül működik és fegyvelmezett, odaadó, onfeláldozó munka végzését igényli. Külön lelkesedést ezútszóra ehhez a munkához, amely legjobban a katonalelkekkel hasonlítható össze. Ezt a lelkesedést akarja a most megnyíló intézmény a növendékekben kialakítani. E szavakkal Kuzmich vezérigaz-

gató engedélyt adott a tanfolyam megnyitására.

Egy növendék a tanfolyam hallgatói nevében köszönetet mondott a vezérigazgató részéről, majd a postavezérigazgató részéről a Himnuszot s ezzel a megnyitó ünnepség végetért.

A vendégek ezután megtekintették a tanfolyam és a vele kapcsolatos otthon berendezéseit. A legtökéletesebb korszerűség jellemzi ezeket. Egy kifogástalan berendezésű kis minta-postahivatal nyújt példás élőképet a leendő postásoknak, odébb egy nagy teremben vadonatúj asztalokon harminchat távirógép s más eszközök a mesterség elgajátítására. A tanterem az ömlesztésében van két hatalmas hálsterem 25-25 sima, zöldre festett számozott, patyolat-tiszta ágygal, a folyosón ugyancsak sötétzöldre lakkozott 50 szekrény, a fiuk holmiai számára, a háló az ömlesztésében van mosdóhelyiségek, hideg-melegvízzel és a játék és tanuló termek széles asztalokkal, kényelmes székekkel, a falmal szekrények, társasjátékokkal, könyvekkel, a lent az alagsorban ragyogóan tiszta étkező terem s a most berendezés alatt álló zuhanyfürdő.

Szebb, barátságosabb s a célnak megfelelőbb otthont nehéz elképzelni fiatal fiuk számára.

Dr. Némethy Gyula megnyitó beszéde a Szigligeti Társaság székesfehérvári ünnepi estjén

Megirtuk, hogy a Szigligeti Társaság az elmúlt hét szombatján ünnepi est keretében mutatkozott be. Az ünnepi estet dr. Némethy Gyula preláthus kanonok nyitotta meg. Ünnepi beszédét az alábbiakban közöljük:

Mi idősebbek, kiknek az 1900-as év, a századforduló életünket megfelelt, tanúi voltunk a repülő technika rohamos fejlődésének századunk folyamán. Milyen lelkesedés ragadta meg a párizsiakat 1900 nyarán, a világiállítás idején, midőn a braziliai Santo Dumont primitív repülőgéppel megkerülte az Eiffel tornyot! Hát még 1909-ben, mikor egy júliusi napon Louis Biériot átrepülte a La Manche csatornát s az angol parton zászlókat lengtetek feléje! Csakhamar Chaver az Alpokon szállott át, s 1912-ben Jean Aicard, a francia akadémia tagja lelkesült költeményben ünnepelte mind a kettőt. A költemény címe: *L'homme a des ailes: az embernek szárnya van, s bár az elején felteszi a kérdést: Ariel lesz-e királyunk vagy Caliban, a derűlátás mégis elragadja s egy boldogabb kornak hajnalát hirdeti:*

*Mi más is magasból ez a szegényke
Az ember ott ellágyul s apostol-lelket
[öid]*

Szemlélve föld ezer jajt;

Repülve az azúrban, patyolatszárnya-

[kon]

Magasba tornyosítsa egy áldott szép

[napon]

Jobb századoknak templomát!

A jó Jean Aicard meghalt, mielőtt kiábrándulhatott volna, de ha életben marad, érezné, hogy poéta ugyan, de nem próféta. A jobb századok temploma helyett 1912 óta két világháború zúdult az emberiségre, emberi épségnek, életnek, értéknek, letűnt századok gyönyörű műemlékeinek olyan pusztulására, melyet éppen a repülőgépek fejlődése tett lehetővé. Eszünkbe villantak Vörösmarty kegyetlen sorai „Az emberek” költeményéből:

Az ember táj a földnek, oly sok

Harc s békeév után

A testvérgyűlölési átok

Virágozik homlokán;

S nyűdön azt hinnők, hogy tanul,

Nagyobb bűn tortal álnokul.

Az ember táj sárkányfog-velemény:

Nincsen remény! Nincsen remény.

Mélyen tisztelt közönség! Mi, a félszázados múltú Szigligeti Társaság képviselői, eljöttünk Szent László városából, Szent István városába, a Vörösmarty kör szíves meghívására, irodalmi estre, de mondhatnám, zárandoklatra is, mert az első szent király sirjához minden látogatás bizonyos értelemben zárandoklattá válik, kulturális zárandoklattá, hiszen ez a két szent király a keresztény műveltség megteremtője és kifejlesztője volt a hármás bérce és négy folyó honában. A kultúra, az igazi, nem a vasút, sem a táviró, sem a rádió, sem a gépkocsi vagy a repülőgép és tengerajuttató: hanem az igaz keresztény érzület, Isten-imádat, emberszeretet s a nemes eszmények kultuszában áll. Nem az anyagnak, a testnek levegőbe emelkedésében, hanem a lélek szárnyalásában ideálok felé a szellemnek az anyag, a léleknek a test fölé, az éretnyeknek a vétkek fölé kerekedésében, a gyűlölet elfojtásában, a szeretet

uralmában áll. A huszadik század testvérgyilkos gyűlölete felett minő utólrhetetlen magasságban tündöklök a tizenegyedik század emberének, Szent Lászlónak alakja, aki ugyan karddal védelmezte országát a pogány vadság ellen, de a legyőzött ellenséget mindig kímélte, „hogy megtérjen és éljen” és bár Szent István király az ő pogány nagyapját államerdekből megvakított, mégis Szent László szorgalmazta István király szentté avatását és romolhatatlan jobbjának őrzésére apátságot alapított a Berettyó völgyében. Amde nemcsak az egyénnek, az irodalomnak is szárnyalónak, emelkedett szelleműnek, erkölcsileg is nemesnek kell lennie. Ha a múlt század klasszikusai Berzsenyitől Aranyig ilyenek voltak is, a huszadik század irodalmának nagy

részéről Pintér Jenő állapítja meg, hogy mind magyarság, mind erkölcsiség dolgában aggasztó súlyedést mutat.

Ne mondja senki, hogy más az aestheticum és más az ethicum, mert a valóságban a szép és jó bensőséges kapcsolatban van, s a szépirodalom nem mondhat le a legfőbb szépség, az erkölcsi szépség ábrázolásáról.

Az egész l'art pour l'art, azaz a művészet öncélúságának elmélete, szürke, ködös tan, mely a művészet-történettel és a művészet gyakorlatával szeges ellentétben áll. Nálunk Magyarországon meg éppen, mert itt az irodalom mindenkor teljes mértékben nemzeti ügy volt. Bizony mi is a nagyváradi Szigligeti Társaság tagjai, az idegen uralom huszonegy éve alatt, nemzetinek éreztük az irodalom ügyét s legalább az irodalomban vágytunk kiélni magyarságunkat.

Milyen pótdíjakat és járulékokat kell befizetni a polgári iskolák rendes és magántanulóinak

A tehetséges szegény falusi gyermekeket iskoláztatják a beszedett pótdíjakból

Előző számainkban részletesen ismertettük a polgári iskola magántanulóinak tendőit. Az ismeretesség valóban hézagpótló volt, ami a minden oldalról megnyitott hálából és köszönetből is kitűnik. Utólag ismertettük még a legújabb rendelkezéseket a különféle pótdíjakról és járulékokról. (Szerk.)

Mint hogy a polgári iskolákban is bevezette a vallás- és közoktatásügyi miniszter a tehetséges falusi szegény tanulók iskoláztatásának előmozdítására irányuló rendelkezéseket és e célból járulékok kirovását, illetve szedését rendelte el s minthogy ezen díjak rendeltetésével a szülők nincsenek tisztában, ezton közöljük, hogy a magyar kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter 110.7000/1942. sz. rendeletével, amely az általa kiadott Hivatalos Közlöny október 1-i számában jelent meg, a következőleg intézkedett:

A magyar tanítási nyelvű állami, községi, izraelita hitfelekezeti, társu-

lati (egyesületi) és magánjellegű fiú-, leány- és együttes oktatású polgári iskolák nyilvános és magántanulóitól a tehetséges falusi szegény tanulók polgári iskolai iskoláztatásának előmozdítására a rendes díjakon felül a következő járulékot kell szedni:

a) a felvétel alkalmával a jelesvagy jórendű tanulótlól 70 fillért, a többi tanulótlól 1 pengő 40 fillért;

b) a javító vizsgálatok alkalmával az egy tárgyból vizsgálatot tevő tanulótlól 2 pengőt, a két tárgyból vizsgálatot tevőtől 4 pengőt;

c) ismétlő tanulótlól a tandíjrészletek fizetése alkalmával az esedékes tandíjrészletek negyedrészenek megfelelő összeget.

A 70 fillér, illetve 1 pengő 40 fillér fizetése alól mentes a legalább jó tanulmányi eredményt elérő *hadiárva és hadigyámolt* tanuló

Az iskola igazgatója által beszedett fenti járulékokat a Horthy Miklós Ösztöndíjalap javára kell befizetni.

Hogyan segítyezik a tehetséges szegény tanulókat?

Ezen rendelettel létesített járulékalap költségen iskoláztatott polgári iskolai tanuló felvételi díjat, járulékokat, tandíjat nem fizet és ezek száma nem terheli a rendes tanulók részére engedélyezett kedvezmények százalékát sem. Ha azonban az iskolázott tanuló az iskolai év végén a továbbhaladásra döntő rendes tárgyak legalább feléből nem nyer jeles osztályzatot, vagy ha harmadfokunál súlyosabb fegyelmi büntetésben részesült, elveszti ösztöndíját.

Kimondja a rendelet azt is, hogy az 1942/43. iskolai évre már beírt tanulók járulékat utólag kell beszédni.

A vallás- és közoktatásügyi miniszternek egy másik — 111.035/1942 számú rendelete — amely november 1-én jelent meg, megállapítja a pol-

gári iskolai tanulók által fizetendő járulékok összegét is a következőkben:

Az e tárgyban még 1933. évben kiadott 1761. sz. VKM. rendelet 3. §-ának helyébe lép a következő rendelkezés: Az 1942/43. iskolai évtől kezdve a Magyar Iskolászanatorium Egyesület céljaira 1 pengő, a Magyar Vöröskereszt Egyesület céljaira 30 fillér, végül az Országos Polgári Iskolai Tanácsvesület jóléti intézményei céljaira 70 fillér járulékot szednek. *A hadiárva és hadigyámoltak* a járulékok fizetése alól mentesülnek. Ezeknek a járulékoknak nagyobb részét már eddig is befizették a tanulók s így ennek visszamenőleges kirovása csak 70 fillér erejéig terheli meg a szülőket.

Jelentkezzenek eskütételre a női honvédelmi munkaszolgálatosok

(Nagyvárad.) Lapunk máj több ízben beszámolt a női honvédelmi munkaszolgálat szervezkedéséről és megindulásáról városunkban. A többször megismételt felhívásra sokan jelentkeztek. A jelentkezettek beosztása most már megtörtént és sor került az eskütételre. Az eskü letetésére névre szóló és a jelentkezéskor megadott címre kiküldött meghívott kapott minden munkaszolgálatos. A meghívók közül több visszaérkezett a szervező irodába (Rákóczi-út, Széchenyi-épület) azzal a megjegyzéssel, hogy a posta nem találja a címzetteket. A szervezés vezetősége ezért lapunk útján kéri ezeket, hogy azonnal jelentkezzenek az irodában délután 5-7 óra között az eskütételre. A jelentkezésre hivatottak a következők: Oláh Ilonka, Turek Rozália, Fazekas Eszter, Zajti Irma Oláh Józsefné, Boross Zsuzsánna, Gubi Miklósné, Nagy Lászlóné, Gyirbákiné Osz Erzsébet, Józsa Emma, Gallovics Gizella, Matyók Klára, Mánya Margit, özv. Deme Ferencné, Kovács Erzsébet, Kailla Mária Emma, Erdélyi Ilonka, Czellai Irén, Szabó Zsuzsánna, Horváthné Szabó Juliánna, Hunyadiné Kerekes Róza, Körösi Zoltánné, Bondár Ferencné, Szabó Mihályné, Kereki Erzsébet, Méri Lukácsné, Balogh Lászlóné, Besenyei Istvánné és Balogh Imréné Egei Rozália.

Nevezettek a postás vagy nem találta meg a leadott cím alatt, mivel ott ismeretlenek, vagy már elköltöztek onnan és nem hagyták hátra újabb címüket. Mivel a honvédelmi munkaszolgálat megszervezésének zavartalanul megköveteli, hogy jelentkezettek helytálljanak, a fent jelzettek haladéknélkül jelenjenek meg a szervező irodában.

Bizonyításkiegészítést rendelt el a bíróság a Marjalaky-Barátky ügyben

Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradi törvényszék dr. vitéz Biró Barna-tanácsa kedd délelőtt tárgyalta lapunk volt munkatársának, *Marjalaky-Sztupka Tibor* magántisztviselőnek rágalmozási és becsületesértési ügyét, amelyet a vád szerint azzal követett el, hogy az *Erdélyi Néplap*-ban 1941 október 10-én cikket írt, amelyben a főmagánvádó, *Barátky Béla* hentes és mészáros nevét bűnös zsírmanipulációval hozta kapcsolatba. *Marjalaky-Sztupka Tibor* most is, mint az előző tárgyaláson, hangoztatta, nem érzi magát bűnösnek, mert cikkével a közérdeket kívánta szolgálni. Fenntartotta a bizonyítás kiegészítésé iránti korábbi kérelmét, amit a főmagánvád képviselője sem ellenzett.

A bíróság rövid tanácskozásra vonult vissza, majd kihirdette határozatát, mely szerint elrendeli a hivatkozott iratok beszerzését s a megnevezett tanúk kihallgatását. Az új tárgyalási határnapot december 15-re tűzte ki.

Hirdessen a Magyar Lapokban

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30, félévre 15, egy óra 2.50 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

JÓZSEF FERENC KIRÁLYI HERCEG BESZÉL A TURÁNI ÜNNELYEN. Nagyvárad. Saját tud. A város Népművelési Bizottsága november 15-én délelőtt fél 12 órai kezdettel „Turáni ünnepélyt” rendez a Szigligeti színházban. Az ünnepélyen dr. vitéz József Ferenc királyi herceg tartja az ünnepi beszédet, míg dr. Cholnoky Jenő egyetemi ny. rendező tanár „Japán, a felkelő nap országát”-ról tart előadást. A Turáni Társaság által rendezett és igen nagyszerűnek ígérkező ünnepségen az Állami Tanítóképző Intézet énekkara és ezavaló ifjúsága is közreműködik.

CZAPIK GYULA VESZPRÉMI PÜSPÖK MEGBETEGEDETT. Nagykanizsáról jelentik: (MTI) Czapik Gyula veszprémi megyéspüspök vesebántalmakkal megbetegedett.

ROVIDESEN KIBOCSÁTJAK A SZT. LÁSZLÓ BÉLYEGEKET. Nagyvárad. Saját tud. Dr. Soós István polgármester, aki jelen volt az új postatanfolyam megnyitásán, felhasználta az alkalmat, hogy megbeszélést folytatson Kuzmich postavezérigazgatóval a Szent László bélyegsorozat kibocsátása tárgyában. Ezt a kibocsátást a Szent László évvel kapcsolatban tervezték s abból a megállapodás szerint Nagyvárad városának is bizonyos részesedése lenne. A vezérigazgató megígérte, hogy rövidesen sorát ejtik a Szent László bélyegek kibocsátásának.

Készenléti nyilvántartás. A Nemzeti Munkaközpont elnöksége ezúton mond köszönetet a m. kir. 110-3. munkaszab. parancsnokságának, az általa beküldött 50 pengőért, amelyet a rokkant munkások segélyezésére továbbított a Nemzeti Munkaközpont központja címére. Nemzeti Munkaközpont Elnöksége.

Nedves falak szigeteléséhez használjunk
TRICOSAL-t
 Kapható: MAJER TIVADAR
 építőanyagkereskedőnél
 Kapisztrán tér 1. Tel. 16-10

LEVIZSGÁZOTT A NŐI HONVÉDELMI MUNKASZOLGÁLTATÓSOK ELSŐ CSOPORTJA. A MTL. jelentik: A női önkéntes honvédelmi munkaszolgálatra jelentkezők első csoportjának tanfolyama ma tartotta záróvizsgáját. A résztvevőket telefonközpont kezelésére képezték ki és valamennyien kitűnően vizsgáztak.

Rögtönítélő bíróság elé kerül egy tolvai leány. Hódmezővásárhelyről jelentik: (MTI) Benkó Teréz kiespesti leány a vasárnapra virradó éjjel behatolt Nyírú Andorné udvarába és onnan ellopott egy libát. Az elsötétítés alatt elkövetett lopásért a rögtönítélő bíróság elé kerül.

ELHALASZTOTTÁK GLATTFELDER GYULA KALOCSAI ÉRSEK BEIKTATÁSÁT. A Magyar Kurir. jelentik: Glatzfelder Gyula kinevezett kalocsai érsek november 22-re tervezett beiktatási ünnepségét későbbi időpontra halasztották el.

* Szappan megtakarításra kiválóan alkalmas a Haidekker-féle „Holló” védjegyjű terpentines kéztisztítópórá, a százéves gyár kiváló szere, ami különösen az erősen besztennyezett munkáskézeket tökéletesen tisztára mosat, e célra tehát jobb, mint a szappan. A mai szappanhány mellett egyetlen háztartásban, műhelyben, irodában sem szabad a Hollópórának hiányozni. Csak a fekete „Hollóval” és a Haidekker névvel valódi. Minden üzletben kapható. Kereskedők részére szállítja: Haidekker Pál Gőszappangyár r. t. Kaposvár. Ugyanott szappanok és mosószeresek is megrendelhetők.

BOLGÁR IRÓK LÁTOGATÁSA MAGYARORSZÁGON. A MTL. jelentik: A Magyarországon tartózkodó bolgár írók szombaton a miniszterelnöknél, hétfőn Antal István miniszternél tettek látogatást.

Az építő kőművesmestereket és kőműves iparosokat felhívja az ipartestület, hogy a forgalmi adó befizetésének határideje november 15-e. A szakosztálynál a megfélelő őrlapok rendelkezésre állnak.

Nagyváradon, a Körös partján 2000 darab termő gyümölcsfával, ültethető nagy zöldség, virág termelésre alkalmas kertészeti 28 holdas telepet teljes felszereléssel hosszabb időre bérbeadnám. Modern villa, egészséges cselédlakások, üvegházak, tehenészetre alkalmas istállók, új húsz darab kocafizató, esetleg jóságállománnyal együtt. Bérleti időre fűtőfával ellátva. Irásheli érdeklődés Református Lelkesz. Paptamási, Bihar megye, személyesen: Kovács Erzsébet fűszerüzlet, Nagyvárad, Mussolini-tér 10.

ERDEKES LÉLEKTANI ELŐADÁS hangzik el a csütörtöki Szabadegyetemen. A Népművelési Bizottság által rendezett szabadegyetemi előadások sorozatában folyó hó 12-én, délután 6 órakor dr. Nyírő Gyula egyetemi tanár előadására kerül sor. Az országos hírű lélektan kutató tudós „Egészséges és beteg lélek” címen tart előadást a városi háza dísztermében. Előadásának vázlatát lapunk holnapi száma közli. A Népművelési Bizottság kéri a szabadegyetem hallgatóságát, hogy a teremben 6 óra előtt jelenjenek meg, nehogy az ajtónyitogatások zavarlják az előadást. Természetesen tartja azt is, hogy a fiatalok az ülőhelyeket az idősebbeknek engedje át, illetve a karzaton helyezkedjenek el.

Egységes kenyér Olaszországban. Rómából jelentik: Felsőbb rendelkezések értelmében megszüntették Olaszországban a különböző súlyú, formájú, elnevezésű és áru kenyér sütését és ezek helyett egységes kenyér előállítását vezették be. A jövőben kenyéret csak 150, illetőleg 450 grammos súlyban és darabban készíthetnek a sütőműhelyek. Rómában 150 grammos, a környéken 450 grammos kenyereket hoznak forgalomba. Ugyanekkor szabályozták a kenyérnek az árát is, amely eddig 2.05 és 3.05 líra között váltakozott. A 150 grammos kenyér ára 2.60, a 450 grammos kenyér ára pedig 2.30 líra lesz kilonként. Mindenki szívesen fogadta ezt a helv és célszerű intézkedést, amely a különböző fajták közötti válogatás és mérlegelés kiküszöbölésével az üzletekben a mai háborús időben megkönnyíti a kiszolgálást, megkönnyíti az ellenőrzés munkáját és — ami szintén lényeges szempont — lehetővé teszi, hogy a lakosság kevésbé tehetősebb része olcsóbban juthasson a mindennapi kenyérhez. Ez az intézkedés is tanúsítja a fasiszta Olaszországnak a nép jólétével törődő, példátmutató és nagyvonalú szociális politikáját.

KORONA Filmszínházban
 Jakoby Viktor világhírű operettje.
Leányvásár
 Szelezcky, Sárdy, Kiss Manyl, Latabár, Bilicsy, Vaszary

PALESZTINÁBAN ZAVARGÁSOK VOLTAK. Ankarából jelentik (MTI) A Stefani jelentik: Palesztinában a Balfour nyilatkozat aláírásának évfordulóján zavargások törték ki. Telavivban és más helyegekben az arabok több zsidót bántalmaztak.

Hindu nacionalisták kiszabadították elfogott társaikát. Bangkokból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelentik: Hindu nacionalisták Carachiban, a fogházból kiszabadították a foglyokat és a börtönőröket zárták a cellákba.

12 évi fegyház elsötétítés idején elkövetett lopásért. Kecskemétről jelentik: (MTI) A rögtönítélő bíróság Dinyenyés József 19 éves napszámot, elsötétítés alatt elkövetett lopás miatt 12 évi fegyházra ítélte.

Honvédelmi érdek a vetőmaggabona elvetése

A Magyar Távirati Iroda jelentik: A földművelésügyi minisztérium illetékes osztálya közli: A kedvezőtlen őszi időjárás következtében a vetési munkálatok összel elkéstek. Azonban a szokottnál roszabb őszi lehetővé teszi azoknak utólagos elvégzését. A gazdák számára megmaradt vetőmag céljaira szolgáló kenyérgabona elvetése a saját érdeken túlmenően fontos honvédelmi érdek is. A földművelésügyi minisztérium annál inkább felhívja a figyelmet a vetési munkálatok elvégzésére, mert aki a vetőmag céljaira megmaradt gabonát bármilyen okból nem használja fel, vetési célra köteles a visszamaradt gabonát a Hombárnak december 31-ig beszolgáltatni.

SZÍNHÁZ

Színházi iroda közleményei:
 Kedden este: Bolond Ásvayné, kedden és szardán este.

Kedden és szardán este: Hársány Zoltán nagyszerű színjátéka a „Bolond Ásvayné” kerül ismét színpadra, mely a budapesti Nemzeti Színháznak állandó műsorjában. A nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos a gyerekekről előre gondoskodni.

Párisi expressz, az idény legműveltebb operett-újonsága csütörtökön este van a színház műsorán. 3 óras kacagás és hársány derűség a színpadon!

Denevér, Strauss János gyönyörű muzsikája nagyoperettje Kovács Irén felléptével pénteken este premier bérlet keretében kerül bemutatásra. Gyönyörű kiállítás! Pompás toalett! Pénteken este premier bérlet, szombaton este A bérlet, vasárnap este bérletszünet.

Szombaton délután negyed 4 órai kezdettel az idény legnagyobb sikeres vígjáték-újonsága, a **Gazdátlan asszony** kerül színpadra filléres helyiségekkel.

Vasárnap délután negyed 4 órakor **Sybill,** Jakoby Viktor híres operettje Kovács Irén felléptével, **olcsó helyiségekkel** van a színház műsorán. Jegyek elővételben már válthatók.

HETI MŰSOR:
 Kedden este: Bolond Ásvayné
 Szardán este: Bolond Ásvayné
 Csütörtökön este: Párisi expressz
 Pénteken este: Denevér (premier bérlet)
 Szombaton délután: Gazdátlan asszony

FELHÍVÁS A BERLŐKÖZÖNSEGHEZ! A színház igazgatósága kéri az i. t. bérlet, hogy november havi eadékes bérletrezzük összegét szíveskedjenek a színház jegypénztárába befizetni. Pénztári órák: d. e. 10-től 1-ig és d. u. 4 órától.

Svájci falut géppuskázott egy ismeretlen nemzetiségű repülőgép. Bernből jelentik: (MTI) Illetékes helyen közölték, hogy szombaton délután ismeretlen nemzetiségű repülőgép géppuskázta Arbedó faluját.

Pontosan meg kell jelölni a csekken befizetett adó rendeltetését

Jelentkezzenek a múlt évben csekken fizető adózók

Kiknek kell jelentkezni?

(III-ik közlemény.)

Erdélyi Ker. Ügynökség 114.78 p. Margu Antal 36.16 p. Lakatos Alfrédné 2.55 p. Freund Adolf 0.96 p. Sari Lőrinc 10 p. Biró Andrásné 17.51 p. Borocza Sándor 11.36 p. Bocsa Tamás 2.72 p. Blau Viktor 10.99 pengő.

Eötvös Károly 11.52 p. Fehér Ferenc 8.52 p. Farmaty Lajos 8.51 p. Kovács József 59.43 p. Obermayer Lajos 12.15 p. Szabó Sándor 36.20 p. M. kir. Posta 1.42 p. Magyar Államvasút 5.66 p. Köbányai Polgári Söröző 13.62 p. Spitzer Vilmos 35 p. Rácz Jánosné 100 p. Kosztin Sándor 31.35 p. Karácsony Gyula 20 p. Rajz Andor 9.86 p. Hornyánszky és Rédl 0.45 p. Nemz. Hirlapiroda Pásztor 3.49 p. Franklin tőzseiroda 8.38 p. Hornyánszky és Rédl 6.43 p. Kozma Irma 4.56 p. Marozsán Erzsébet 14.67 p. Tátray Gueztáv 13.94 p. Komjáthy Ferenc 6.04 p. Kohn Simon 2.33 p. Baron József 2.01 p. Extern Ált. Ker. ügynökség 6.94 p. Guttman és Fekete 33.60 p. özv. Lőrincz Viktorné 11.66 p. Patria könyvker. 50 p. Szilágyi József 20 p. özv. Fischer Antalné 32.49 p. Beregi Sándor 4.88 p. Zsurkucz János 30.90 p. Palatinus Film 13.10 p. Sipos Imre 2.86 p. Krucsó Balázs 45.14 p. Lebovits Jakab 200 p. Első Erdélyi 25 p. Szabó Farkas Mihály 10.99 p. Arco Ker. ügynökség 47.24 p. Első Magyar Ált. Bizt. 67.15 p. és 69.22 p. Fűszer Köz. cég 72.62 p. Grünberger 7.14 p. Guttman és Fekete 48.81 p. Tem András 25.44 p. Fazekas Andor 7.89 p. Erdélyi Ker. ügynökség 28.98 p. Révész Jenő 50 p. Marschalkó Leó 2.85 p. Lindenfeld Ernő 40.56 p. Berger Henrik 18.20 p. Hazai Ált. Bizt. r. t. 44.31 p. Magyar Holland Ált. Bizt. rt. 25.87 p. Braedt Frigyes 25.32 p. Magyar Mezőgazdák Szöv. 2.67 p. Vass Imre 36.84 p. Verő Pál 10 p. Duna Ált. Bizt. 0.94 p. Marozsán Erzsébet 15 p. Révész Artur 30.61 p. Darázs Margit 0.19 p. Fábán József 2.24 p. Fekete László 8.50 p. Spitzer Izrael 0.46 p. Darabán Julia 0.80 p. Sallak Viktor 3.13 p. Bodó Pál 0.7 p. Jungel Gyula 0.6 p. Csátrai József 0.6 p. Hazai Ált. Bizt. rt. 5.16 p. Steiner Albert 11.74 p. Exp. Magyar Malatagyár 5.78 p. Kanicz Iván 18.35 p. Klein László 10.90 p. Turul Magyar Orsz. Bizt. 1.61 p. Pálffy Jenő 52.70 p. Minerva és Ipari és Ker. vállalat 225.56 p. Weisz Bernát 11.45 p. Csuzi Ferenc 6.80 p. Deutsch Imre 13.37 p. Gulyás István 154.50 p. Tarnóczy Bálint 20 p. Hajdizsmú és Fésűgyár 156.56 p. Schvimmel és Társa 12.17 p. Steiner Albert 10.57 p. Dekson Demeter 32.89 p. Bartha József 20.88 p. Blau Viktor 35.39 p. Bodnár András 17.12 p. Báróczy Sándor 7.10 p. Dancee Lukács 86.94 p. Eötvös Károly 24.41 p. Fehér Ferenc 14.52 p. Farmathy Lajos 8.52 p. Kovács József 35.60 p. Obermayer Lajos 36.76 p. Robicsék Béli 20.40 p. Sály Lajos 76.86 p. Stolez Sámuel 17.01 p. Szabó Károly 7.10 p. Szabó Lajos 33.37 p. Megyery István 13.33 p. Mester Béni 16 p. Tóth Sándor 50 p. Weisz Jakab 20 p. Bartha Gábor 6.96 p. Hirschhorn Márton 66.66 p. Török Miklós 47.94 p. Ábrahám Lajos 45 p. Mayer Antal 36.16 p. Szabó Mihály 5 p. Guttman és Fekete 74.50 p. Kozma Lajos 20 p. özv. Biri Ferencné 43.68 p. Ullmann J. és fia 5.72 p. dr. Krüger Jenő 165 p. Vidican György 10 p. Berecki József 5 p. Gó-

ritz Miksa 6.28 p. Mogyoros Mihály 55.08 p. özv. Malitza Jánosné 10.90 p. Kovács Lajosné 23 p. Sipos Imre 2.86 p. Carmen cipőgyár 4.82 p. Zúcker Ignác 40 p. Forrás Nyomda 17.98 p. özv. Tapszy Józsefné 10 p. Tikos Benő 150 p. Gépi Gyapjufonal 14.24 p. London Zoltán 5.03 p. Vacuum Oil Compan 37.40 p. Freiburger Jakab 1.54 p. Keveházi László 22.17 p. Fonciere Ált. Bizt. 0.14 p. Pálffy Jenő 23 p. Adria Bizt. rt.

Férfiruhákat, használtakat **MOLNAR** használatra üzlet-ben legjobban árban vehet, eladhat **MOLNAR** Bémer-tér 1. (udvarban.) Hívásra hához jövök.

SPORT

Lemondott Gidófalvy Pál dr. MLSz. elnök

(MTI) Az OSK november 9-én a következő leiratot bocsátotta ki: **Dr. Gidófalvy Pál november 7-én a MLSz elnöki ülésén a szövetségben viselt tisztségéről lemondott. Az ifjúság országos vezetője a társadalmi sport vezetőjének és az OSK vezetőségének meghallgatása után dr. Gidófalvy Pál lemondását elfogadta. A szövetség ügyeinek vitelére dr. László András országos alelnököt bízta meg az ifjúsági vezető. Az elnök és ügyvezető elnöki tisztség betöltéséről intézkedés történik. A szövetség november 22-re tervezett közgyűlését a folyamatban lévő vizsgálat befejezéséig nem engedélyezik.**

A lemondás okairól a budapesti Magyarország munkatársa megkérdezte. Az elnök röviden ennyit mondott:

— Szombaton tényleg lemondottam. Remélem, hogy módomban lesz arra, hogy a magyar sporttársadalmat lemondásom okairól tájékoztassam.

A lap még hozzátesszi:

„Ugy tudjuk, hogy Gidófalvy lemondása kapcsolatban van a legutóbbi országos elnöki ülésen történtekkel, amikor az őt ért támadással kapcsolatban dr. Gidófalvy kijelentette, hogy nem hajlandó tovább vinni az ügyeket, ha olyan akadályok kerülnek eléje, amelyek a munkában akadályozzák.”

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker órák vetele, eladása, szakszzerű alakítása, javítása **Ács Tibor.** Széchenyi tér 6.

Mi ujság a piacon?

(Nagyvárad.) A hétfői hetipiac közepes felhozattal zárult. Legmagasabb termelői és viszonteladói árak a következők voltak:

Gyümölcsfélék: (közepes felhozatal) 1 kgr. alma 60—140—200, szőlő 60—200, noszpolya 160—180, csipke 150—170, körte 100—220, hecsedli 200—220, gesztenye 180—220, héjas dió 200—220 fillér kgr.-ként.

Zöldségfélék: (erős felhozatal) 1 kgr. burgonya 23—26, paradicsom 40—50, répa 16—24, hagyma 20—32, cékla 20—24 fillér kgr.-ként, 1 drb káposzta 20—60, kgr. 18—20, vörös káposzta 30—60, olasz 20—50, karfiol 40—80 fillér darabja, 1 kgr petrezselyem 30—40, karalábé, kgr. 24—30, 1 drb zeller 20—30, zöldpaprika 1—5, retek csomója 20—30, 1 kgr spenót 80—90, 1 drb torma 14—20 fillér.

Élőállatok: (közepes felhozatal) 1 darab szarvasmarha, vágó kgr 1.20—1.30—1.50, 1 fejős tehén 600—1100, 1 szopós borjú kgr. 1.60—1.70, 1 pár kismalec 40—60, 1 drb igasló 300—900, 1 drb parádéslo 900—1300 pengőig.

Téjtermékek: (közepes felhozatal) 1

liter tej 0.38—0.40, 1 kgr vaj 6.80—7.70, juhtúró 3.50—4.10, tehéntúró 1.25—1.35, tejfél 1.50—1.70, juh sajt 3—3.40 pengő.

Kenyér: egységes kgr. 42 fillér.

Szárnyasok: (közepes felhozatal) 1 kgr csirke 4—4.60, hizott liba 4.90, sovány liba 3.80—4.20, pulyka 4.50, hizott ruca 4.70, sovány ruca 4.70, 1 drb tojás 0.18—0.19, kgr. 3.50—3.70, tyúk kgr. 3.50—4 pengő.

Húsarak: 1 kgr. marhahús 3.70, disznóhús 3.20—3.80, növendékmárha 3.70, juhhús 2.40, bárányhús 2.40, bivalyhús 3.30, zsir és tepertő 3.80 p.

Haltélek: (gyenge felhozatal) 1 kgr. ponty 2.80—3, élő 3.80, 1 kgr csuka 2.80—3, 1 kgr köröshal 2—2.50 p.

Pártalja a keresztény ipart!

Nagyvárad térképe

fekete nyomással P. 1.60

kapható a

MAGYAR LAPOK kiadóhivatalában

APRÓHIRDETESEK

Adás-vétel

Aranyat, ezüstöt, drágaköveket veszek. Haslinger ékszerész, Rákóczi-ut 8. szám. 358

Kerekek eladó földbirtokot 5—500 holdig megbízsim részére. Jelicics ingatlaniroda, Lukács György-utca 28. Telefon: 12—72. 388

Jó hangú rádió, olcsón eladó. Kovács, Halász-u. 14. 373

Aranyat, ezüstöt briliánsot vásárol Tarján Irás.ékszerész, Rákóczi-ut 8. 185
Jó karban levő **harmoniumot** keres az almásfegyvernei plébánia. Ajánlatok a kiadóban.

Eladó regénytár, Dr. Baditz Miskolc 154

Briliánsot, aranyat, ezüstöt veszek. Viktor ékszerész, Rákóczi-ut 3. 356

Ingatlan

Ha ingatlant venni vagy eladni akar, úgy forduljon bizalommal

Pintér János eng.

ingatlanforgalmi irodához

Hitler Adolf u. 15. — Tel. 1400., 1040.

Eladó kétszobás, konyhás magánház. Ossitelep, Bajnok-u. 13. 373

Eladó sok ingatlan. **Kölcsönök** kaphatók betáblázásra. **Jelinek** ingatlaniroda, Telegi-u. 2. 353

Allást nyec

HELYETTEST KERES két évre katonai szolgálatra bevonult kántor. Díjazása havi egyszáznyolcvan pengő és stóla. Levélbeli jelentkezés Nagyvárad, Csáky-utca 4. címre. Határidő november 25. Megegyezés esetén utiköltség megtérül. 378

Intelligens németül beszélő nőt keresünk gyermekek mellé délutánra. Hlatky Endre-utca 2. I. emelet 1. ajtó. 356

Megbízható, jól főző mindenest keresek, hosszú bizonyítvánnyal. Hlatky Endre-utca 2. I. emelet 1. ajtó. 387

Bankgyakorlattal rendelkező **perfekt** gép- és gyorsírónt keresünk. Személyes jelentkezésor irásbeli ajánlatot is kérünk. Erdélyi Leszámitoló és Pénzváltó Bank r. t. 388

Allást keres

Fiatl keresztény fűszerkereskedő enged állást keres. Cím: Czikle János, Dombegyház, Csanád megye. 355

Különféle

VARROGÉP javítása, alkatrészek. **Jakab** műszerész, Kossuth-utca 5.

a **MAGYAR LAPOK**-at

Kávéházakban és vendéglőkben kerje

KIADÓTULAJDONOS.

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R.

Fő- és felelősszerkesztő

Dr. Paál Árpád

Felelős kiadó:

Dr. Scheffler Ferenc

a Szent László-nyomda Rt.

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Uező-utca 5. szám.